

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/127/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6610202779
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6610202779.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a JUDr. Ivce Hanuskovej, v spore žalobcov 1/ I.. Z. K., C., narodeného XX. XX. XXXX, 2/ I.. Z. K., narodenej XX. XX. XXXX, obaja bytom T. D. XXX/X, XXX XX Q., obaja právne zastúpení JUDr. PhDr. Jaroslavou Balážiovou, advokátkou, so sídlom Dolné Bašty 2, 917 01 Trnava, proti žalovanému C. R., narodenému XX. XX. XXXX, bytom M. V./XX, W., právne zastúpenému JUDr. Róbertom Gombalom, advokátom, so sídlom ul. P. Rádayho č. 14/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 5.548,46 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 6C/38/2010-382 z 13. decembra 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu v časti tretieho výroku o zamietnutí žaloby ohľadne sumy 5.218,08 Eur s príslušenstvom **p o t v r d z u j e**.

II. Rozsudok okresného súdu v časti tretieho výroku o zamietnutí žaloby ohľadne sumy 219,09 Eur s príslušenstvom a v závislom výroku o trovách konania (štvrtý výrok) **z r u š u j e** a vec v tomto rozsahu vracia okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ sumu 18,16 Eur s poplatkom z omeškania 2,5 promile za každý deň omeškania od 23. 01. 2010 do troch dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok). Konanie v časti zaplatenia sumy 93,14 Eur s príslušenstvom zastavil (druhý výrok). V prevyšujúcej časti žalobu zamietol (tretí výrok). Žalovanému priznal voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99,34 % s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (štvrtý výrok).

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že na základe zmluvy o nájme uzavretej sporovými stranami v presne nezistený deň roku 2006 prenechali žalobcovia 1/ a 2/ do užívania žalovanému svoj byt č. XX zapísaný na LV č. XXXX k. ú. W.. Byt žalovanému prenajali na dobu určitú od 01. 01. 2006 do 31. 12. 2006 za sumu 4.000,- Sk mesačne pokrývajúcu aj platby za plnenia spojené s užívaním bytu. Pokiaľ potom žalobca 1/ dňa 14. 07. 2006 vypracoval dodatok k zmluve, ktorým sa zvyšoval nájom na sumu 4.600,- Sk mesačne, tento dodatok žalovaný nepodpísal a tým k platnej dohode o zmene výšky nájomného nedošlo. Preto prvoinštančný súd zamietol žalobu ohľadne sumy 39,84 Eur ako rozdielu medzi žalobcami 1/ a 2/ požadovaným zvýšeným nájomným a sumou, ktorú platil žalovaný za obdobie 26. 08. 2006 až 26. 10. 2006.

4. Takisto okresný súd zamietol žalobu aj ohľadne sumy 152,69 Eur s príslušenstvom predstavujúcu nájomné za mesiac december 2006. Dospel totiž k záveru, že žalovaný nájomné v sume 139,41 Eur

za uvedený mesiac žalobcom zaplatil, o čom svedčí príjmový pokladničný doklad vystavený dňa 22. 11. 2006 na sumu 165,97 Eur. Ohľadne neho matka žalobcu 1/ Z. K. potvrdila, že podpis na doklade by mohol byť jej podpisom, pričom jej výpovedi, že peniaze v skutočnosti neprevzala prvoinštančný súd neuveril. Rovnako neuveril ani výpovedi jej vnuka H. K. o tom, že stará matka nemohla v uvedený deň peniaze prevziať, pretože starí rodičia k nim každoročne chodili na jeho narodeniny, ktoré má XX. XX. Podľa súdu tak starí rodičia stále mali možnosť zúčastniť sa jeho narodenín včas.

5. Čiastku 26,56 Eur prvoinštančný súd nepriznal žalobcom s vysvetlením, že žalobcovia ju uplatnili z titulu úhrady za plyn a elektrickú energiu za mesiac november 2006, za mesiac december 2006 takúto platbu nepožadovali z dôvodu jej zahrnutia do vyúčtovania ako nedoplatku. Nakoľko potom v zmysle príjmového pokladničného dokladu zo dňa 22. 11. 2006 žalovaný platil okrem nájomného v čiastke 139,41 Eur aj plyn a elektrinu vo výške 26,56 Eur za december 2006, túto čiastku súd započítal na platbu za november 2006 (lebo inak by bol mesiac december 2006 pokrytý dvoma platbami).

6. Žalobcom 1/ a 2/ však prvoinštančný súd prisúdil sumu 18,16 Eur s príslušenstvom z titulu nedoplatku za elektrickú energiu a plyn, keďže v zmysle zmluvy o nájme mal prípadné nedoplatky uhrádzať sám nájomca. Žalobcovia túto sumu uhradili, avšak žalovaný jej zaplatenie žalobcom nepreukázal. Poplatok z omeškania priznal súd nie od 03. 01. 2007 ako žalobcovia požadovali, ale až odo dňa nasledujúceho po doručení vyúčtovacích faktúr.

7. Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj ohľadne sumy 5.218,08 Eur uplatnenej žalobcami 1/ a 2/ z titulu náhrady škody. Táto suma pozostávala zo sumy 4.979,09 Eur požadovanej za zničenie prenajatého bytu, resp. za zmarenú príležitosť predať byt za vyššiu cenu, zo sumy 39,83 Eur uhradenej nimi za opätovné zapojenie elektriny, ktorú odpojili v dôsledku nedoplatkov zo strany žalovaného a zo sumy 199,16 Eur zaplatenej za prevoz a uskladnenie vecí žalovaného z prenajatého bytu. Tieto nároky boli premlčanými vzhľadom na uplynutie dvojiročnej subjektívnej premlčacej doby, keď žalobcovia 1/ a 2/ podali žalobu na súde dňa 03. 08. 2009 a o škode na byte a o tom, kto za ňu zodpovedá sa dozvedeli po vstupe do neho už v januári 2007, platbu za pripojenie elektriny uhradili dňa 04. 01. 2007 a takisto aj pri platbe 199,16 Eur už v januári 2007 žalobcovia vedeli, že im vznikla škoda a kto im ju spôsobil.

8. Prvoinštančný súd tiež vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcami 1/ a 2/ zastavil konanie v časti zaplatenia sumy 93,14 Eur s príslušenstvom a o trovách konania rozhodol vypočítajúc (čistý) pomerný úspech žalovaného vo výške 99,34 %.

9. V zákonnej lehote podali proti rozsudku odvolanie žalobcovia 1/ a 2/. Napadli tretí a štvrtý výrok rozsudku žiadajúc ho v tomto rozsahu zmeniť a žalobe vyhovieť.

10. Vo vzťahu k nepodpisaniu dodatku o zvýšení nájomného namietali, že žalovaný nepoprel, že písomný dodatok k nájomnej zmluve obdržal a že ho podpísaný nevrátil. Za nespravodlivé potom označili to, že súd „priznal unesenie dôkazného bremena“ žalovanému a nie im. Ohľadne nájomného za mesiac december 2006 uviedli, že by nebol predsa dôvod vypnúť elektrickú energiu v byte, ak by žalovaný dňa 22. 11. 2006 toto nájomné uhradil. Okrem tohto jediného dokladu žalovaný nedoložil žiaden doklad o platbách nájomného. Nesúhlasili ani s posúdením okresného súdu pokiaľ ide o ním prijatý záver o premlčaní škodových nárokov. Okamihom ich vstupe do prenajatého bytu dňa 02. 01. 2007 začala totiž plynúť iba objektívna 3-ročná premlčacia doba, zatiaľ čo dvojiročná subjektívna premlčacia doba im začala plynúť najskôr dňa 13. 08. 2007, kedy bol pani W. žijúcej v tom čase v predmetnom byte a jedinej budúcej novej kupujúcej doručený znalecký posudok o cene bytu doručený následne aj im. V čase spracovania znaleckého posudku bol byt vzhľadom na jeho stav lacnejší o cca sumu 4.979,09 Eur (150.000,- Sk) oproti porovnateľným bytom predávaným cez realitné kancelárie. Prvoinštančný súd nesprávne určil začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, pretože v januári 2007 mohli poznať len osobu škodcu, ale do spracovania posudku nemohli mať a nemali ani približnú predstavu o charaktere, rozsahu, výške a vzniku škody.

11. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť a priznať mu plnú náhradu trov odvolacieho konania.

12. Uviedol, že bolo dokázané, že s uzavretím dodatku k nájomnej zmluve nesúhlasil a preto ho nepodpísal. Okresný súd v dôsledku toho správne uzavrel, že dodatok nebol platne uzatvorený a

žalobcom nevzniklo právo na úhradu zvýšeného nájomného. Správnym bol aj záver prvoinštančného súdu, že žalobcovia nevyprodukovali dôkazy vyvracajúce jeho tvrdenia o úhrade nájomného a platieb za mesiac december 2006. Svedkyňa K. uznala podpis na príjmovom pokladničnom doklade za vlastný a ani výpoveď H. K. nevyklúčila, že menovaná mohla dňa 22. 11. 2006 prevziať od neho finančné prostriedky. V súvisiacom konaní sp. zn. 6C/102/2008 bolo preukázané, že žalobcovia svojvoľne vypratali prenajatý byt spolu s jeho vecami a v rámci toho došlo k odcudzeniu všetkých jeho dokladov s výnimkou dokladu o platbe za december 2016, ktorý mal u seba. Žalovaný sa stotožnil aj s konštatovaním okresného súdu o premlčaní žalobcami uplatnených škodových nárokoch, pretože títo sa najneskôr v januári 2007 po prevzatí bytu dozvedeli o vzniku škody a kto za ňu zodpovedá. Nie je pravdou, že by sa o škode dozvedeli až doručením znaleckého posudku. On im byt pritom nijak nepoškodil, išlo o byt vo veku 29 rokov a v pôvodnom stave a svojho nároku sa začali žalobcovia domáhať až po dva a pol roku žalobou podanou dňa 03. 08. 2009 a až potom ako byt v auguste 2008 predali tretej osobe za sumu 860.000,- Sk. Je nepochopiteľné z akého dôvodu uplatňovali škodu spočívajúcu v znížení hodnoty bytu ak ho pôvodne chceli predať v roku 2007 manželom W. za sumu 420.000,- Sk a oproti pôvodnej predstave dosiahli zisk vo výške 440.000,- Sk. Náhradu škody v sume 4.979,09 Eur uplatňovali z dôvodu „zdevastovania“ bytu, potom ako škodu za zmarenú príležitosť byt predať, ale v spore nedokázali ani to, že k poškodeniu bytu došlo a ani to, že k momentu skončenia nájmu mali záujemcu ochotného kúpiť byt za sumu vyššiu než 860.000,- Sk. Rovnako správne okresný súd rozhodol aj o zamietnutí žaloby ohľadne zaplata sumy 39,83 Eur a sumy 199,16 Eur, lebo aj tieto nároky sú premlčané. Tieto náklady vznikli žalobcom v dôsledku ich protiprávneho konania - k odpojeniu elektriny došlo na základ ich vlastného rozhodnutia počas trvania nájomnej zmluvy v čase, kedy nemal žiadne nedoplatky a náklady za uloženie vecí boli dôsledkom ich nedovolennej útočnej svojpomoci.

13. V následných vyjadreniach sporové strany v podstate iba zopakovali svoju argumentáciu obsiahnutú či už v odvolaní alebo vo vyjadrení k nemu a preto je nadbytočným túto opätovne opakovať.

14. Na základe odvolania žalobcov 1/ a 2/ krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie v časti tretieho výroku o zamietnutí žaloby ohľadne sumy 5.218,08 Eur s príslušenstvom a podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil rozsudok v časti tretieho výroku o zamietnutí žaloby ohľadne sumy 219,09 Eur s príslušenstvom a v závislom výroku o trovách konania a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v tomto rozsahu vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Odvolací súd mal z obsahu spisu preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ ako prenajímatelia a žalovaný ako nájomca uzavreli bližšie neurčeného dňa roku 2006 zmluvu o nájme (č. I. 3 spisu), ktorej predmetom bol byt žalobcov č. XX nachádzajúci sa v W. na adrese M. V. č. XX zapísaný na LV č. XXXX k. ú. W.. Zmluva uvádza, že prenajímateľ prenecháva byt do užívania nájomcovi na dobu určitú s účinnosťou od 01. 02. 2006 (a nie od 01. 01. 2006 ako uviedol okresný súd) do 31. 12. 2006. Okrem toho je v zmluve uvedené, že prenajímateľ a nájomca sa dohodli na nájomnom 4.000,- Sk a toto pokrýva zálohu ÚK, ohrev TÚV, vodu, výťah, osvetlenie spoločných priestorov, odvoz smetí, merače vody, povrchová voda a fond opráv. V zmluve sa ďalej uvádza splatnosť nájomného, spôsob jeho platenia, že výdavky spojené so spotrebou elektriny a plynu si hradí nájomca sám a že aj prípadné nedoplatky za elektrinu a vodu si nájomca bude hradiť sám. Zmluva obsahuje aj ustanovenie o tom, že v prípade zvýšenia nákladov (ÚK, TÚV, atď.) má prenajímateľ nárok na adekvátne zvýšenie nájomného počas trvania zmluvy formou písomného dodatku k zmluve.

16. Okresný súd pri právnom posúdení takto uzavretej zmluvy nepostupoval správne, pokiaľ sa zameral iba na platnosť dodatku k nájomnej zmluve datovaného dňom 14. 07. 2006 (č. I. 4 spisu) a nezaoberal sa tým, či vôbec samotná zmluva o nájme bytu je platným právnym úkonom z hľadiska dodržania všetkých zákonných náležitostí ako tieto určuje ust. § 686 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Podľa tohto ustanovenia platí, že ohľadne bytu musí nájomná zmluva obsahovať označenie predmetu a rozsahu užívania, výšku nájomného a výšku úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu alebo spôsob ich výpočtu. Mala by tiež obsahovať aj opis príslušenstva a opis stavu bytu. Ak sa nájomná zmluva neuzavrela písomne, vyhotoví sa o jej obsahu zápisnica.

17. Z uvedeného je zrejmé, že nájomná zmluva, ktorej predmetom je byt musí podľa zákonnej dikcie obsahovať nielen výšku nájomného ale osobitne aj výšku úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu. Je tomu tak preto, že každá z týchto položiek (nájomné, úhrady za plnenia) má sama o sebe význam pre vzájomné práva a povinnosti prenajímateľa a nájomcu v existujúcom nájomnom vzťahu a zreteľne tento rozdiel vyplýva nielen napr. z ust. § 696, § 697 OZ, ale aj z ust. § 698 OZ, ktorý právo na primeranú zľavu viaže na iné podmienky, pokiaľ ide o zľavu z nájomného a na iné podmienky pokiaľ ide o zľavu z úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu. Ak tieto dva parametre nájomnej zmluvy k bytu nie sú určené osobitne (a nemožno ich samostatne stanoviť vyvodit' zo zmluvy ani jej výkladom), je zmluva o nájme absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 OZ pre rozpor s ust. § 686 ods. 1 OZ (pozri napr. rozhodnutia NS ČR sp. zn. 26 Cdo 2121/2006, resp. 26 Cdo 4836/2007).

18. Absolútna neplatnosť právneho úkonu je pritom okolnosťou, na ktorú súd prihliada ex offio (z úradnej povinnosti), bez námietky niektorej strán sporu a teda na tento aspekt zmluvy mal prioritne prvoinštančný súd zamerať svoju pozornosť. Až následne v závislosti od (ne)platnosti stranami uzavretej nájomnej zmluvy mohol relevantne posúdiť, či došlo aj k ne/platnému uzavretiu dodatku k nej.

19. Z tohto hľadiska preto okresný súd nesprávne právne posúdil vec, pokiaľ ide o nároky uplatňované žalobcami 1/ a 2/ v sume 39,84 Eur ako rozdiel na zvýšenom nájomnom, v sume 152,69 Eur za nájomné za mesiac december 2006 a v sume 26,56 Eur ako úhradu za plyn a elektrickú energiu za mesiac november 2006. Dôvodnosť úhrady týchto nárokov je totiž závislá od platnosti nájomnej zmluvy a jej dodatku, čím samozrejme nie je dotknuté právo na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ v prípade, ak k plneniu došlo na základe neplatného právneho úkonu.

20. Odvolací súd preto nemal inú možnosť, než zrušiť v tomto rozsahu rozsudok okresného súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom bude postupovať naznačeným smerom a prioritne sa vysporiada s otázkou platnosti uzavretej nájomnej zmluvy a v tej súvislosti s tým, či žalobcom 1/ a 2/ vzniklo právo na „zvýšené“ nájomné, resp. na nájomné vôbec a tiež na úhradu nedoplatku za plyn a elektrinu. Bude pritom postupovať tak, že iba v prípade, ak ani výkladom zmluvy podľa § 35 OZ nebude možné zistiť, v akej výške strany dojednali nájomné a v akej výške úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu, bude možné konštatovať absolútnu neplatnosť zmluvy, lebo len takýto postup zodpovedá zásade preferencie platnosti právnych úkonov (t. j. neplatnosť právneho úkonu má byť výnimkou a nie pravidlom). Okrem toho okresný súd riadne v zmysle § 191 CSP vyhodnotí aj dôkazy, ktoré vykonal v súvislosti s platbou dokladovanou príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 22. 11. 2006, pretože odvolací súd nepovažuje za nelogické tvrdenie odvolateľov, že by predsa elektrinu v byte ku dňu 19. 12. 2006 nedali vypnúť, ak by žalovaný v tom čase žiadne nedoplatky nemal, keďže podľa svojho tvrdenia mal platbu na mesiac december 2006 uhradiť ešte dňa 22. 11. 2006. Z tohto hľadiska je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nedostatočné, pretože sa nevysporadúva s pomerne zásadnou výhradou žalobcov vrátane toho, že žalovaný okrem spomínaného dokladu iným dokladom o platbe (platbách) nedisponoval. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 220 ods. 2 CSP, podľa ktorého má byť odôvodnenie rozhodnutia presvedčivé a tiež musí z neho byť jasné právne posúdenie vecí a za to rozhodne nemožno považovať citáciu množstva ustanovení rôznych právnych predpisov bez následného vysvetlenia ich obsahu a dôvodu použitia v prejednávanej veci. Okresný súd napríklad dospel k záveru o neplatnosti uzavretého dodatku k zmluve o nájme kvôli absencii jeho podpisu zo strany žalovaného, ale zákonné ustanovenie, z ktorého tento záver vyvodil neuviedol (na inom mieste citoval ust. § 40 ods. 2 a § 46 ods. 1 a 2 OZ, hoci zrejme použil ust. § 40 ods. 3 OZ).

21. Na rozdiel od uvedeného vecne správnym bolo rozhodnutie prvoinštančného súdu, ktorý z dôvodu premlčania zamietol žalobcami 1/ a 2/ uplatnené škodové nároky (aj s ich príslušenstvom) v celkovej sume 5.218,08 Eur. Aj podľa odvolacieho súdu ich žalobcovia 1/ a 2/ uplatnili na súde po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

22. Podľa § 106 ods. 1 OZ, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom kto za ňu zodpovedá.

23. Podľa § 106 ods. 2 OZ, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za 10 rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

24. Subjektívna premlčacia doba v zmysle § 106 ods. 1 OZ je dvojročná a jej začiatok je daný dňom, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. O tom kto za škodu zodpovedá, sa poškodený dozvie vtedy, ak obdrží informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu, teda ako náhle získa vedomosť o takých skutkových okolnostiach, ktoré sú rozhodné pre určenie zodpovednostného subjektu. Pritom stačí, aby skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje, boli spôsobilé urobiť záver o tom, kto zodpovedá za škodu, ktorá mu vznikla. Rozhodujúcim teda je, kedy sa poškodený o skutkových okolnostiach preukázateľne dozvedel a nie či a kedy si mohol na základe nich vytvoriť právny záver o zodpovednosti určitej osoby, či si overiť jej identitu. Začiatok behu subjektívnej premlčacej doby nie je závislý na tom, či a kedy si poškodený zabezpečí dostatok dôkazov, alebo kedy si vytvorí pre neho priaznivejšiu procesnú situáciu k tomu, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol v súdnom konaní preukázať. Subjektívna vedomosť poškodeného o osobe, ktorá je zodpovedná za škodu, teda nepredpokladá nespochybniteľnú istotu v určení osoby zodpovednej za vznik škody, ale vychádza sa z predpokladu, že od osoby, ktorá vie o vzniku škody možno požadovať, aby nárok uplatnila na súde, ak má k dispozícii také informácie o okolnostiach vzniku škody, za ktorých sa javí zodpovednosť určitej konkrétnej osoby dostatočne pravdepodobná.

25. V zmysle ust. § 106 ods. 1 OZ sa poškodený dozvie o škode vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o náhradu škody na súde, t. j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo 599/2006). Dozvedieť sa o škode znamená, že poškodený sa dozvie o majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčísliť v peniazoch do takej miery, že právo na jej náhradu možno dôvodne uplatniť na súde (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo 2883/2006). O škode sa poškodený dozvie vtedy, keď zistí skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť vznik škody a orientačne (približne) aj jej rozsah tak, aby bolo možné prípadne aj určiť aspoň približne výšku škody v peniazoch (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21 Cdo 2423/2006). Napokon, nie je potrebné, aby poškodený poznal rozsah (výšku) škody presne (napr. na základe odborného posudku), ale v zmysle ust. § 106 ods. 1 OZ sa poškodený dozvie o škode vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o náhradu škody, t. j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia. Okolnosť, či a kedy si potom poškodený vyžiada od odborníka informáciu o predajnej cene novej veci obdobného typu, nie je rozhodujúca (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25 Cdo/2656/2004).

26. Z uvedeného je podľa odvolacieho súdu jasné, že pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 1 OZ je na strane poškodeného rozhodujúce, kedy sa dozvedel o tom, že mu škoda vznikla a súčasne kto za ňu nesie zodpovednosť, a to bez ohľadu na okolnosť, či si poškodený následne nechá výšku škody ustáliť odborným (znaleckým) posúdením.

27. V prejednávanej veci čiastku 199,16 Eur za prevoz a uskladnenie vecí z prenajatého bytu žalobcovia v zmysle výdavkového dokladu (č. l. 146 spisu) uhradili dňa 26. 01. 2007 matke žalobcu 1/, čiastku 39,83 Eur za opätovné pripojenie elektrickej energie uhradili v zmysle predloženého dokladu o platbe (č. l. 9 spisu) dňa 04. 01. 2007, na základe čoho je evidentné, že v uvedených dňoch mali žalobcovia po skončení nájmu a vstupe do bytu tak vedomosť o osobe škodcu - že to bol podľa nich žalovaný, ako aj o ním v konkrétnej výške spôsobenej škode. Preto dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 OZ plynula pri týchto dvoch nárokoch v zmysle ust. § 122 ods. 2 OZ odo dňa 04. 01. 2007, resp. odo dňa 26. 01. 2007 a uplynula dňom 05. 01. 2009 (podľa § 122 ods. 3 OZ, nakoľko deň 04. 01. 2009 pripadol na nedeľu), resp. 26. 01. 2009, teda pomerne dávno pred podaním žaloby žalobcami 1/ a 2/ na okresný súd dňa 03. 08. 2009.

28. Ohľadne nároku na zaplatenie škody vo výške 4.979,09 Eur okresný súd správne uviedol, že hoci v žalobe a následne počas konania popisovali žalobcovia 1/ a 2/ tento nárok rozdielne, nič to nezmenilo na skutočnosti, že požadovali nárok na náhradu škody v zmysle ust. § 420 ods. 1 OZ. Odvolací súd k tomu dodáva, že hoci žalobcovia 1/ a 2/ skutočne „lavírovali“ počas konania medzi skutkovým vymedzeným tohto nároku ako náhrady za zničenie prenajatého bytu, resp. ako náhrady za zmarenú príležitosť predat' byt za cenu vyššiu o uvedenú sumu, nič to nemení na skutočnosti, že neuplatňovali nárok na náhradu ušlého zisku, ale na náhradu skutočnej škody podľa § 442 ods. 1 OZ. V oboch „alternatívach“ je totiž vymedzené, že žalovaný im svojim protiprávnym konaním (poškodením bytu) mal znehodnotiť byt o 4.979,09 Eur (skutočná škoda) a nie to, že túto sumu kvôli jeho protiprávnemu konaniu nezískali, hoci ju inak získať mali a mohli (ušlý zisk). Inak povedané, žalobcovia sa domáhali náhrady toho, o čo sa ich

majetková sféra znížila kvôli konaniu žalovaného a nie náhrady toho, o čo sa ich majetok nerozšíril, hoci inak by k tomu došlo. Požadovali nahradiť to čo už mali a stratili (t. j. skutočnú škodu), nie to, čo ešte nemali a mohli a mali mať nebyť správania sa žalovaného. Toto je zásadný rozdiel odlišujúci na jednej strane skutočnú škodu a na druhej strane ušlý zisk ako dve osobitné kategórie definujúce rozsah práva na náhradu škody v zmysle ust. § 442 ods. 1 OZ. Pokiaľ teda ušlý zisk ako jeden z aspektov rozsahu náhrady škody je ujmu spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedôjde v dôsledku škodovej udalosti ku rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to dalo očakávať vzhľadom na pravidelný beh vecí, skutočná škoda je definovaná tak, že ide o ujmu, ktorá nastala, resp. sa prejavuje v znížení majetkovej sféry poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Preto o náhradu škody spočívajúcu v ušlom zisku sa jedná vtedy, ak v dôsledku protiprávneho konania škodcu nedošlo k nárastu majetkových hodnôt poškodeného, hoci sa to dalo s ohľadom na pravidelný priebeh vecí očakávať.

29. V danom prípade žalobcovia 1/ a 2/ už v žalobe uviedli, že ich nájomný vzťah so žalovaným skončil dňa 31. 12. 2006, žalovaný však následne byt neodovzdal a preto museli byt otvoriť a na vlastné náklady vypratať. Po vyčistení a vypratání bytu zistili, že byt užívaný žalovaným necelý rok je zničený so škodou v odhadovanej výške 4.979,09 Eur (150.000,- Sk), kedy tento museli upratať a odstrániť poškodenie a až po mesiaci prác v byte ho ponúkli na predaj, resp. do nájmu. K odpredaju bytu vzhľadom na jeho zničenie v tom čase nemohlo dôjsť a tak prijali ponuku nových záujemcov o prenájom bytu a nový nájomný vzťah uzavreli od 01. 02. 2007. Aj na pojednávaní pritom žalobcovia potvrdili, že zničenie bytu zistili už po vstupe doň dňa 02. 01. 2007.

30. Za tohto stavu preto ak žalobcovia vstúpili do bytu začiatkom januára 2007 a v priebehu uvedeného mesiaca ho upravovali v dôsledku čoho evidentne poznali jeho (podľa nich „zdevastovaný“) stav, dvojnásobná subjektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 OZ začala plynúť najneskôr dňom, kedy byt dali do prenájmu novému nájomcovi, t. j. dňom 01. 02. 2007 a uplynula dňom 01. 02. 2009, teda ešte pred podaním žaloby na okresný súd dňa 03. 08. 2009. V zmysle už vyššie uvedeného nie je možné a správne počítať premlčaciu dobu odkedy sa žalobcovia dňa 13. 08. 2007 oboznámili so znaleckým posudkom na cenu bytu, pretože tento pohľad vylučuje už spomínaná rozhodovacia prax. Žalobcovia najneskôr začiatkom februára 2007 vedeli o tom, že im mal škodu spôsobiť žalovaný a čo je v byte poškodené a teda vedeli aspoň rámcovo vzniknutú škodu vymedziť (ak ju vzhľadom na svoje tvrdenia o mesiac trvajúcich opravách bytu nevedeli dokonca určiť celkom presne). Nemožno preto akceptovať, že žalobcovia sa s posudkom zoznámili až v auguste 2007.

31. Prvoinštančný súd tak vzhľadom na žalovaným dôvodne vznesenú námietku premlčania dôvodne nepriznal žalobcom 1/ a 2/ uvedené nároky v zmysle ust. § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1 OZ, pretože ohľadne nich premlčacia doba uplynula ešte pred podaním žaloby. Správne okresný súd prioritne skúmal premlčanie týchto nárokov bez toho, že by sa nimi vecne zaoberal (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Obdo 1/2007) a teda opodstatnene zamietol žalobu v rozsahu sumy 5.218,08 Eur s príslušenstvom. Preto v tomto rozsahu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

32. Ohľadne zrušenej časti napadnutého rozsudku okresného súdu odvolací súd už len dodáva, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).